

SIRAM AS
4. etasje
3921 PORSGRUNN

Vår dato: 13.12.2024

Vår ref.: 202309784-12 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Anders Kvaløy Olsen
ako@nve.no

NVEs vedtak - Flåtedammen minikraftverk i Bremsa er konsesjonspliktig – Drammen og Holmestrand kommuner i Buskerud og Vestfold fylker

Vi viser til melding av 16.06.2023 om Flåtedammen minikraftverk. NVE har gjort en konsesjonspliktavurdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at Flåtedammen minikraftverk trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Hva må dere gjøre videre?

- Dere må sende en konsesjonssøknad for det planlagte tiltaket til NVE.
- Når det gjelder krav til innhold og forklaring av saksgangen i en konsesjonssøknad, se NVE sine hjemmesider under konsesjonsbehandling av vannkraft ¹.

Sentralt for konsesjonssøknaden vil være behov for en kartlegging av det biologiske mangfoldet i Flåtedammen og denne delen av vassdraget, og søknaden må inneholde en vurdering av hvordan tiltaket vil påvirke naturmangfoldet.

Kommunen er vanligvis konsesjonsmyndighet for kraftverk med installert effekt mindre enn 1 MW, jf. vannressursloven § 64. Alle konsesjonssøknader skal sendes inn til NVE, som

¹ <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonsbehandling-av-vannkraft/behandlingsprosess-for-nye-vannkraftanlegg-og-o-u-prosjekter/saksgang-a-tiltak-etter-vannressursloven/>



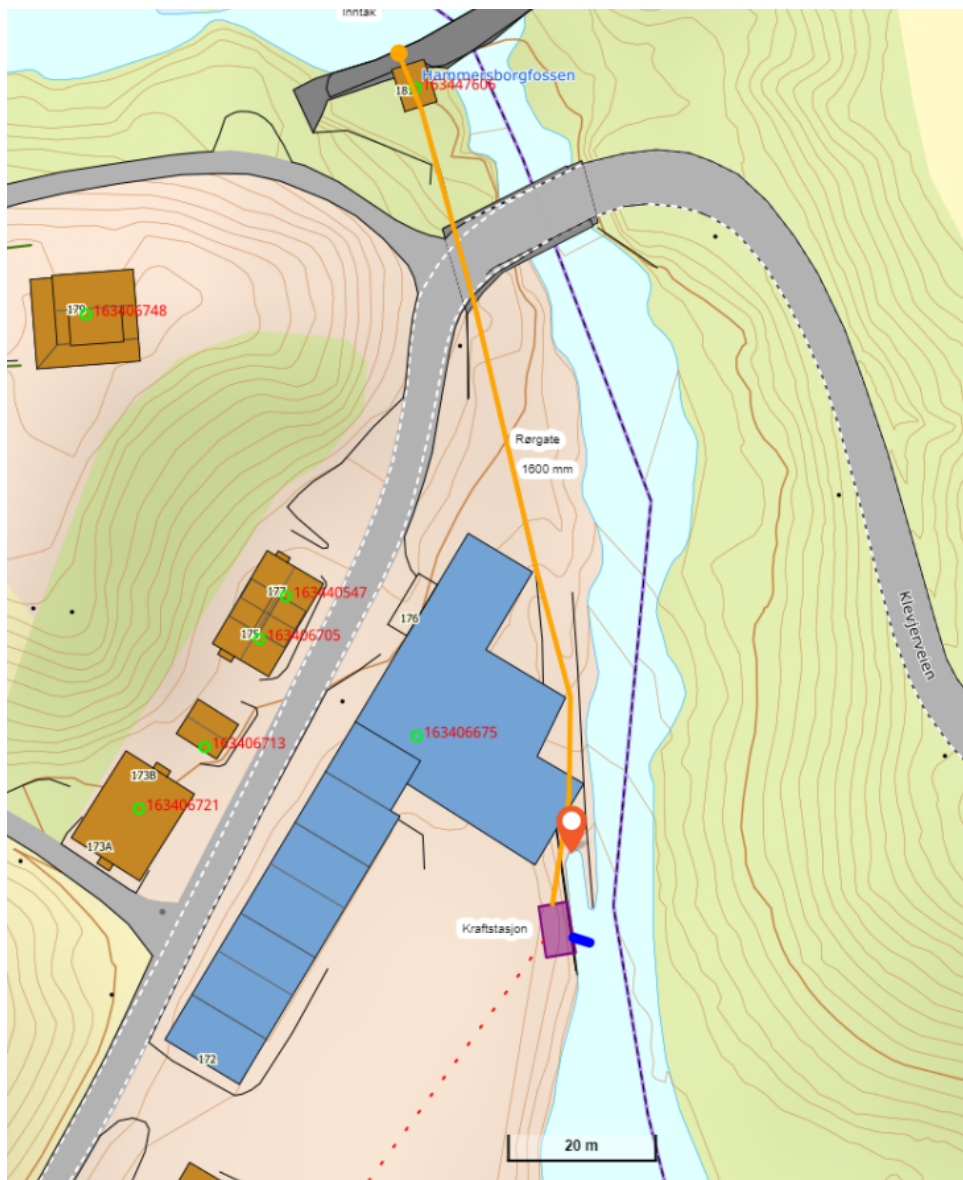
videresender søknaden til kommunen dersom den ikke er omfattet av noen av unntaksbestemmelsene i «Forskrift om kommunens myndighet i mindre vannkraftsaker»

Orientering om tiltaket

Hoven Eiendom AS planlegger å bygge Flåtedammen minikraftverk i Bremsa i Holmestrand kommune, Vestfold fylke.

Nedbørfeltet til Bremsa er 69,8 km² ved inntaket. Middelvannføring i elva er oppgitt å være 1,38 m³/s og alminnelig lavvannføring er oppgitt å være 63 l/s.

Det er planlagt å regulere vannstanden i Flåtedammen mellom HRV på kote 54,40 og LRV på kote 54,00, og å reetablere minikraftverk ved fabrikklokalene til tidligere Drammen Textilfabrik i elva Bremsa. Største slukeevne er satt til 3,25 m³/s og minste driftsvannføring vil være 258 l/s. Det er foreslått slipp av minstevannføring på 75 l/s. Installert ytelse vil være 250 kW med en estimert årlig produksjon på 715 000 kWh. Eksisterende dam og inntak skal benyttes, men det er behov for rehabilitering. Den nye vannveien vil ha en dimensjon på 1600 mm og være ca. 110 meter lang. Rørgaten er planlagt stort sett i gammel trase, men på utsiden av fabrikkbygningen. Kraftstasjonen vil etableres på kote 44 i eget bygg utenfor fabrikkbygningen.



Figur 1: Oversikt over utbyggingen, kart fra melding.



Flåtedammen kraftverk – hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	69,8
Middelvannføring	m ³ /s	1,382
Alminnelig lavvannføring	l/s	63
Planlagt minstevannføring	l/s	75
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	54,40
Avløp	moh.	44
Inntaksmagasinetts volum	m ³	55 000
Lengde på berørt elvestrekning	m	135
Brutto fallhøyde	m	10,4
Slukeevne, maks	l/s	3252
Slukeevne, min	l/s	258
Installert effekt, maks	kW	250
MAGASIN		
HRV	moh.	54,40
LRV	moh.	54,00
Magasinivolum	mill. m ³	0,022
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	0,49
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	0,22
Produksjon, årlig middel	GWh	0,715

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen ble sendt Holmestrand kommune, Drammen kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Viken Fylkeskommune, Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark på høring. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Holmestrand kommune uttaler følgende i brev av 30.10.2023

- «Bremsa og Sandevassdraget er et viktig vassdrag i Holmestrand kommune. Det er viktig at tiltak som berører vassdraget planlegges på en slik måte at naturgrunnlaget og vannforskriftens miljømål ikke forringes. Kommunen er av den vurdering at det som del av den videre behandlingen er viktig at det vektlegges at tiltaket ivaretar en tilfredsstillende minstevannføring. Det er også vesentlig at tiltak som regulerer vannstand planlegges på en slik måte at det ikke kan oppstå fare for økt erosjon, forurensning og partikkeltransport (med næringstilførsel) til vassdraget. Dette er forhold som er noe omtalt i meldingen, men som bør tydeliggjøres som del av videre søknadsprosess.
- I varselet fremgår det at gangtrasé over eksisterende demning ønskes fjernet. Det bør som del av søknaden vurderes og synliggjøres om det vil være behov for nye stikoblinger og hvordan dette eventuelt kan ivaretas.



- *Drammen ullvarefabrikk er i Kulturminneplan for Sande (2021) gitt middels til høy verdi. I Forslag til ny kommuneplanens areadel 2023-2035 som nylig har vært ute til høring og offentlig ettersyn, er nå selve fabrikklokalet også foreslått med hensynssone "bevaring kulturmiljø". I søknaden fokuseres det på at tiltaket vil gi inntekter som igjen vil gi høyere bruksverdi og lettere mulighet for å ta vare på bygget. Det bør i søknaden også fremgå tydeligere hvilke faktiske virkninger tiltaket eventuelt vil kunne medføre for kulturminneverdiene til ullvarefabrikken.»*

(...)

- «Planstatus:
 - *Området er ikke regulert, og per september 2023 foreligger det ikke varslet reguleringsplanarbeid som vurderes å ha direkte innvirkning på tiltaket.*
 - *I gjeldende kommuneplanens arealdel er området i hovedsak avsatt til formål næringsvirksomhet. En mindre del av området i nord har formål LNF, og selve vassdraget har formål Bruk og vern av sjø og vassdrag.*
 - *I forbindelse med utarbeidelse av Forslag til ny kommuneplanens areadel 2023-2035, som nylig har vært ute til offentlig ettersyn, er det som nevnt foreslått innarbeidelse av en ny hensynssone «bevaring kulturmiljø» for fabrikklokalet. Det er også som del av ny kommuneplan foreslått en arealformålsendring fra Næringsvirksomhet til LNF på tilgrensende areal på gbnr. 372/26 og en mindre del av gbnr 467/3. Ut ifra den oversendte meldingen ser dette imidlertid ikke ut til å direkte berøre området som omfattes ny rørgate og minikraftverk. For mer informasjon se s.37 i UTREDNING - Vurderinger og forslag til endringer i arealbruk, 24.05.23»*

Statsforvalteren i Oslo og Viken (nå Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus) oppsummerer sin uttalelse av 17.10.2023 slik:

«Statsforvalteren avgir høringsuttalelse i sak 202309784 om konsesjonspliktavurdering for Flåtedammen minikraftverk. Vi anmoder om at det gjennomføres en konsekvensvurdering for tiltakets effekt på naturmangfold og vannkvalitet oppstrøms og nedstrøms. Tiltaket må ses i sammenheng med den planlagte reetableringen av kraftproduksjonen i Mølstaddammen.»

Viken fylkeskommune uttrykker en positiv holdning til økt kraftproduksjon på vassdragsstrekninger med eksisterende vannkraftanlegg, forutsatt at andre interesser ivaretas, i sin uttalelse av 30.10.2023

Det påpekes at vannforekomsten er beskyttet mot forringelse, etter vannforskriften § 4 og at dersom tiltaket kan påvirke måloppnåelsen, kreves en vurdering etter vannforskriften § 12. Vannforekomsten *Sandeelva Vestfold øvre del* er i dag klassifisert til å ha god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Målet er å opprettholde god økologisk og kjemisk tilstand, men det er usikkerhet om dette kan oppnås på grunn av manglende data.

Fylkeskommunen anbefaler en kartlegging av fisk i området og vurdering av tiltakets påvirkning på fiskearter, inkludert ål. Det bør også vurderes om eksisterende anlegg utgjør



et vandringshinder som bør utbedres, spesielt i forbindelse med mulig gjenopptakelse av kraftproduksjon ved Mølsteddammen kraftverk.

Området er ikke kartlagt med hensyn til friluftsliv. Fylkeskommunen anbefaler at det tas kontakt med Drammen kommune for mer informasjon om friluftsinteresser i området.

Eksisterende demning er både tørrmurt og med støpt betongplate. Ombygget fabrikkanlegg, tidligere Drammen Plysch og Uldvarefabrikk, ligger i Holmestrand kommune, og behandles av Vestfold fylkeskommune.

Utdrag fra uttalelse av 7.11.2023 fra **Vestfold og Telemark fylkeskommune (nå Vestfold fylkeskommune)**:

«Vannressursforvaltning

Det kommer frem fra meldingen at tiltakshaver ikke vurderer at vannkvaliteten vil påvirkes av inngrepet. Vi savner avveiningene som ligger til grunn for denne vurderingen. Vi forventer at det gjøres en vurdering av hvorvidt gjenopptakelse av vannkraftproduksjonen vil påvirke miljøtilstanden i berørte og nedstrøms vannforekomster. I Vann-Nett virker det ikke å være registrert påvirkning fra dammer eller barrierer på denne vannforekomsten. Dette kan tyde på at det er manglende registreringer i Vann-Nett. Vi anbefaler at det avklares med Statsforvalteren om tilstandsvurderingen i Vann-Nett må revurderes.

Vi vil minne om at dersom det planlegges tiltak som kan forringe miljøtilstanden i vannforekomstene, eller gjøre det vanskelig å nå miljømålene, skal planen vurderes etter vannforskriftens § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep.»

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark uttalelse av 13.11.2023 oppsummert:

Statsforvalteren påpeker at naturtyper ikke er kartlagt i området fra Hammersborgfossen til den planlagte kraftstasjonen, men at det er registrert truede arter som gulspurv og nordflaggermus. Oppstrøms, i *Bremsa nedre* og *Mølsteddammen*, finnes verdifulle biotoper og naturtyper. Dammen er omgitt av viktige fuglehabitater og en oppdatert kartlegging av naturmangfoldet er nødvendig. Videre gjøres det oppmerksom på at den lokale laksestammen i Sandevassdraget har en unik genetisk struktur og trues av parasitten *Gyrodactylus salaris*. Foss mølle fungerer som en barriere for både laksens vandring og spredning av parasitten. Ved endret smittestatus i vassdraget bør det legges til rette for fiskepassasjer i forbindelse med gjenoppbygging av kraftverkene.

Vannforekomsten *Sandeelva Vestfold Øvre del* har god økologisk tilstand, men mangler data om kjemisk tilstand og fiskefauna, noe som truer oppnåelse av miljømålet om god tilstand innen 2027. Statsforvalteren uttaler at tiltakene må vurderes opp mot vannforskriftens krav om beskyttelse og forbedring av overflatevannets tilstand.

Statsforvalteren anbefaler at tiltaket vurderes konsesjonspliktig, og at det gjennomføres en helhetlig konsekvensutredning som også ser på samlet effekt av reguleringer, inkludert det planlagte kraftverket i Mølsteddammen. Dersom vannforekomstene klassifiseres som



sterkt modifiserte, må det lages en plan for å oppnå godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand.

Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktavurdering er en enkel forhåndsavurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Hydrologi

Bremsa har et nedbørfelt på 69,8 km² og ei middelvannføring på 1,382 m³/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring er av søker beregnet til 63 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er 75 l/s. Dette er i samsvar med vannressursloven § 10, som setter krav om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva, med mindre det er gitt tillatelse til noe annet gjennom konsesjon.

Samlet belastning

I meldingen beskriver tiltakshaver at det også er planer om å ruste opp et kraftverk i Mølstaddammen like oppstrøms Flåtedammen. De skriver at det vil komme en egen søknad om dette tiltaket. Disse to kraftverkene vil ligge svært nær hverandre og utnytte vannføringen i samme vassdrag. NVE mener at disse bør ses i sammenheng for å vurdere samlet belastning.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke utarbeidet rapport om biologisk mangfold i forbindelse med meldingen om Flåtedammen minikraftverk. I meldingen er det listet opp de registreringer som søker har funnet i Artsdatabanken.

Meldingen har ikke tatt med naturtyperegistreringer som er gjort i området, som poengtert av Statsforvalter. Det er usikkerhet knyttet til hvordan naturtypen *rik kulturlandskapssjø* vil påvirkes av reguleringen. Ifølge Artsdatabanken er det observert ål i vassdraget ovenfor Flåtedammen; i Majordammen (funndato 1.8.1988), i Haugsetertjernet (funndato 1.7.1995) og i Stordammen på Konnerud (funndato 1.7.1995).

Det planlegges også kraftproduksjon i Mølstaddammen. Det er ikke gjort en vurdering av hvordan disse to tiltakene samlet sett vil påvirke vassdraget.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i Artskart og Naturbase den 6.6.2023 og egne erfaringer mener NVE at kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven §§ 8, 9 og 10, ikke er godt nok belyst i meldingen når det kommer til tiltakets virkning på ål i vassdraget og den samlede belastning tiltaket vil få sammen med kraftproduksjon i Mølstaddammen



Ved en konsesjonsbehandling etter vannressursloven kan det stilles krav om utredning og det kan settes vilkår om avbøtende tiltak i en ev. tillatelse. Et aktuelt vilkår i denne saken vil være to-veis vandringspassasje for ål

Landskap og friluftsliv

Søker skriver at området i liten grad er brukt til friluftsliv, og det er heller ikke kommet innspill fra høringsparter om at dette er et område som brukes mye til friluftsliv. Reguleringen vurderes til å ha liten innvirkning på friluftslivet og landskapet.

Kulturminner

Databasen Kulturminnesøk viser at området rundt Flåtedammen har industrielle kulturminner relatert til kraftproduksjon og tekstilfabrikkenes historie. Rehabiliteringen av dammen vil bidra til å bevare disse verdiene og vurderes derfor ikke som en ulempe ved tiltaket.

Naturfare

NVE ser ingen spesifikk naturfare knyttet til tiltaket.

Oppsummering og konklusjon

NVE har gjennomgått melding og innkommende høringsuttalelser. Det er planer om et annet kraftverk like oppstrøms Flåtedammen. NVE mener disse bør ses i sammenheng. Usikkerhet knyttet til naturverdiene i dammen og forekomst av ål i vassdraget, gjør at NVE mener det er behov for mer kunnskap om konsekvensene av det planlagte kraftverket. Det vil trolig være behov for å sette vilkår om differensiert minstevannføring og sikker toveis fiskevandring forbi kraftverket, noe som kun kan skje gjennom en konsesjonsbehandling.

NVE mener at Flåtedammen minikraftverk kan føre til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

**Mottakerliste:**

SIRAM AS

Kopimottakerliste:

Anders Hoven Dahlman

anders.hoven.dahlman@hotmail.com

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMAR

HOLMESTRAND KOMMUNE

Drammen kommune

Vestfold fylkeskommune

Buskerud fylkeskommune



Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.